VĚŽ VÁCLAVA LEVÉHO

První zmínky a horolezecká tradice

Skálu, pod kterou se nacházíte, znali samozřejmě lidé od nepaměti. V okolí je jen několik míst, kde krajina poskytuje takhle dokonalé útočiště před deštěm a současně velké, rov místo pro nocleh. Já sám jsem tohle místo poprvé navštívil v raných devadesátých letech, když mě sem zavedli místní chataři a to už bylo zavedené a vybavené jako trampský kemp. O historii místa tak sám vím relativně málo.

Samotná věž je pojmenovaná na počest Václava Levého, který v okolní krajině vytvořil v pískovcovém masivu několik ikonických děl, z nichž bezpečně nejznámější jsou Čertovy hlavy na druhé straně želízského údolí.

Přesné datum, kdy věž dostala své jméno, je ale známé přesněji, než by se čekalo. Podle vzpomínek horolezce Radka Mikuláše z Geologického ústavu Akademie věd ČR věž poprvé vylezl v roce 1985 Vladislav "Pštrosák" Strnad se spolulezci z HO Slovan Bohnice – a právě on ji pojmenoval po Václavu Levém. Vzdal tak poctu sochaři, jehož duch je v okolních skalách všudypřítomný.

"Záhy jsme se tam vydali všichni," vzpomíná Mikuláš. Věž se od té doby stala pevnou součástí lezecké oblasti Kokořínsko–Želízy, jednou z desítek pojmenovaných věží v okolí (Náprstek, Matrona, Pýchavka, Hadí korunka a další).

Jméno je tedy o sto let mladší než samotný sochařský odkaz, ke kterému se hlásí – Levý tvořil v těchto skalách v polovině 19. století, věž po něm pojmenovali lezci až o více než století později.

Zdroje:
Liběchovští bohové ve skalách na Mělnicku
https://www.novinky.cz/clanek/cestovani-libechovsti-bohove-ve-skalach-na-melnicku-40250877

Václav Levý - kuchař, který tesal do skal

Než se stal jedním z nejvýznamnějších sochařů 19. století, Václav Levý nosil zástěru, ne dláto. Narodil se 14. září 1820 v Nebřezinách u Plas jako syn obuvníka a na liběchovský zámek nastoupil roku 1844, ve dvaadvaceti letech, jako **kuchař** velkostatkáře Antonína Veitha.

Do okolních pískovcových skal tesal zprvu jen tak, pro vlastní potěšení, ve volných chvílích mezi vařením. Netrvalo dlouho a jeho nadání si všimli hosté z uměleckých kruhů, kteří na zámek jezdili. Na doporučení malíře Josefa Navrátila šel na krátkou vyučenou k pražskému sochaři Františku Linnovi mladšímu a pak, v roce 1841, se pustil do díla, které jsme již zmínili a které z něj udělalo legendu celého kraje: Čertovy hlavy.

Dva obří skalní reliéfy nad Želízy, vysoké skoro 9 metrů, patřily svého času k největším skalním skulpturám na světě – primát jim vydržel až do 30. let 20. století, kdy je trumfl teprve Gutzon Borglum se svým Mount Rushmore.

Podobizna Václava Levého od Jana Vilímka

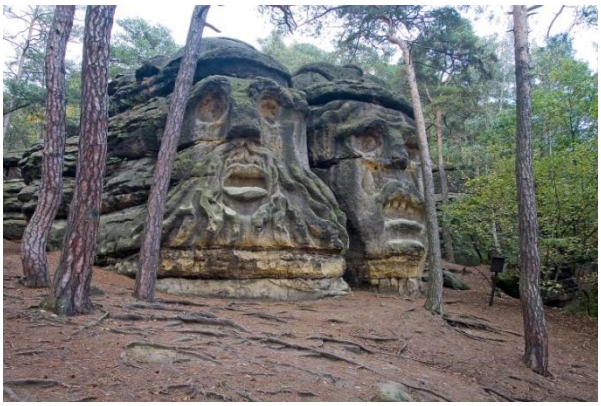

Čertovy hlavy

Klácelka

K jejich vzniku se váže historka, kterou Levý sám vyprávěl a která zní, jako by ji psal dnešní scenárista: měl prý v těchto místech mít vidění – kola, která se otáčela a u nich obludné, gestikulující postavy ukazující do údolí. "Nejlépe bude do skal je vtesati, než na jejich tvary zapomenu," měl si tehdy říct. Ať šlo o cokoliv, výsledkem nejsou žádní čerti v lidovém slova smyslu – ten název jim přiřkla až lidová tradice, ne sám autor.

O kousek dál vytesal na popud Veithova knihovníka, brněnského augustiniána Františka Matouše Klácela, i jeskyni Klácelku – s reliéfy inspirovanými Klácelovou bajkou "Ferina Lišák" a přilehlým prostranstvím zvaným Blaník, kde jsou postavy Jana Žižky, Prokopa Holého a trpaslíků kujících zbraně pro Blanické rytíře.

Veith poslal svého nadaného kuchaře-sochaře na studia do Mnichova, a Levý se skutečně stal uznávaným umělcem – jeho dílo najdete i v katedrále sv. Víta v Praze. Ironií osudu ale právě úspěch znamenal konec jeho nejsvobodnější tvorby: po Veithově smrti se musel živit zakázkami, které ho tlačily do akademického klasicismu, daleko od divoké fantazie, která zrodila Čertovy hlavy. V roce 1854 vyhrál Klarovo římské stipendium a na dvanáct let odjel tvořit do Itálie – oslavovaný, ale se zdravím podlomeným natolik, že se svých padesátin už nedožil. Zemřel 30. dubna 1870 v Praze a pohřben je na Slavíně na Vyšehradě, vedle Karla Purkyně.

Kristus u Marie a Marty 1858 (mramor), Národní galerie v Praze

Stihl vychovat jednoho jediného žáka – Josefa Václava Myslbeka, který od svého učitele převzal to podstatné a stal se další velkou postavou českého sochařství.

Zdroje:
Čertovy hlavy
https://www.captour-paja.cz/l/certovy-hlavy/
Takzvané Čertovy hlavy byly svého času největšími na světě. Jejich autor Václav Levý je vytesal po mysteriózním zážitku, který by byl dnes klasifikován jako setkání s UFO
https://genus.cz/vice-temat/veze-severu/takzvane-certovy-hlavy-byly-sveho-casu-nejvetsimi-na-svete-jejich-autor-vaclav-levy-je-vytesal-po-mysterioznim-zazitku-ktery-by-byl-dnes-klasifikovan-jako-setkani-s-ufo-n555782.htm
Čertovy hlavy
https://klacelka.cz/certovy-hlavy/
Na návštěvu vás zvou Čertovy hlavy a umělá jeskyně Klácelka sochaře Václava Levého
https://www.hrady.cz/clanky/na-navstevu-vas-zvou-certovy-hlavy-a-umela-jeskyne-klacelka-sochare-vaclava-leveho
Obrázky: wikipedie.cz

Zpracoval Martin J.:

IN MEMORIAM: ERNST TIETZ (1894–1918)

Záhada prasklé desky v pískovcových skalách

Stojíte na nocovišti pod Věží Václava Levého, v hlubokých lesích Liběchovska a jen několik metrů vpravo od vás, v pískovcové stěně, je osazena černá kamenná deska s německým nápisem. Možná jste si jí ani nevšimli. Nejedná se o zapomenutý lesní hrob. Díváte se na pamětní desku padlého vojáka z první světové války. Tento text slouží k nastínění jeho zapomenutého příběhu a k jemné opravě historických pravd, které ho obestírají.

Ernst Tietz, Art.A.R.Nr 10,
Bes.d.Karl.Truppenkreuzes.
gefallen für
Gott, Kaiser und Vaterland
an der Piave 15. Juni 1918, im 24. Lebensjahre.

Překlad:

Ernst Tietz, polní dělostřelecký pluk č. 10
Držitel Karlova vojenského kříže
padl za Boha, císaře a vlast
na Piavě 15. června 1918, ve 24. roce života.

Co lze vyčíst z nápisu

Samotný text na kameni obsahuje zásadní fakta o vojákově identitě, jeho vojenské kariéře a přesných okolnostech smrti. Ernst Tietz sloužil u rakousko-uherského dělostřelectva. Zkratka Art.A.R.No 10 na desce sama o sobě jednoznačně neurčuje, o jaký druh dělostřelectva šlo – k.u.k. armáda vedla dvě oddělené číselné řady pluků: polní dělostřelectvo (Feldartillerieregimenter) a horské dělostřelectvo (Gebirgsartillerie-Regimenter), a obě řady měly svůj vlastní pluk č. 10. Z nápisu samotného tedy mohlo jít buď o Feldartillerieregiment Nr. 10 (původně spadající pod X. armádní sbor, po jarní reorganizaci 1918 sloučený ze samostatných pluků polních kanonů a polních houfnic), nebo o Gebirgsartillerie-Regiment Nr. 10. Který z obou to skutečně byl, nápis sám nerozhoduje.

Na frontě si Ernst vysloužil Karlův vojenský kříž. Toto vyznamenání založil na konci roku 1916 císař Karel I. a udílelo se vojákům v první linii. Podmínkou pro jeho získání byla přinejmenším dvanáctitýdenní služba přímo v bojové jednotce na frontě a účast alespoň v jedné bitvě. Těchto zinkových vyznamenání bylo vydáno více než 651 000 a jejich udělení se nijak neevidovalo.

Deska nese tradiční vlasteneckou formuli z období Rakousko-Uherska: padl za Boha, císaře a vlast.

K jeho skonu došlo na italském bojišti u dravé řeky Piavy, které bylo od jeho rodiště vzdálené přibližně 900 km. Text na kameni přesně datuje jeho smrt na 15. června 1918. Tento den byl naprosto klíčový, protože právě tehdy začala masivní rakousko-uherská ofenzíva známá jako druhá bitva na Piavě (15.–23. června 1918). Jednalo se o rozhodující vítězství italské armády nad rakousko-uherskou armádou v první světové válce. Bitva je také známá jako „Bitva o slunovrat" - název vytvořil krátce po ní básník Gabriele D'Annunzio. Dále nápis uvádí, že Ernst v té době žil svůj čtyřiadvacátý rok života, což znamená, že se narodil v roce 1894 a v tomto dalekém válečném pekle jeho život předčasně skončil.

Zdroje:
Existence obou typů pluku č. 10 (polní i horské dělostřelectvo) jako oddělených jednotek: digitalizovaná schémata rakousko-uherské armády, https://www.mlorenz.at/Bewaffnete_Macht/Seidels_Armeeschema.htm (sekce Die Artillerie).
Karlův vojenský kříž: cs.wikipedia.org/wiki/Karlův_vojenský_kříž
Bitva o slunovrat, datum a výsledek: it.wikipedia.org/wiki/Battaglia_del_solstizio

Co lze najít v online archivech

Zásadní upřesnění a ověření informací z desky přináší oficiální úřední dokument z tehdejších rakousko-uherských seznamů ztrát (Verlustliste Nr. CCXVIII z roku 1918). Tento dobový pramen potvrzuje jeho hodnost kanonýra domobrany (LstKan. – Landsturmkanonier) a rozhoduje i tu nejistotu z nápisu: archivní zápis totiž jmenuje Ernsta Tietze osobně a uvádí konkrétní bojovou formaci – k. u. k. GAAbt. Nr. 10, 12. Batt., což v plném znění znamená 12. baterii oddílu horského dělostřelectva číslo 10. Šlo tedy o Gebirgsartillerie-Regiment Nr. 10, ne o polní Feldartillerieregiment Nr. 10. Horští dělostřelci operovali s lehkými, rozložitelnými děly v bezprostřední blízkosti přední linie k přímé palebné podpoře pěchoty v těžkém terénu.

Tento úřední záznam stoprocentně ověřuje datum úmrtí 15. června 1918 a rok narození 1894. Dokument rovněž uvádí jeho domovskou příslušnost slovem Böhmen (Čechy) a tehdejším německým úředním přepisem pro jeho rodnou obec: „Aujezd, Dauba", tedy Újezd v politickém okrese Dubá.

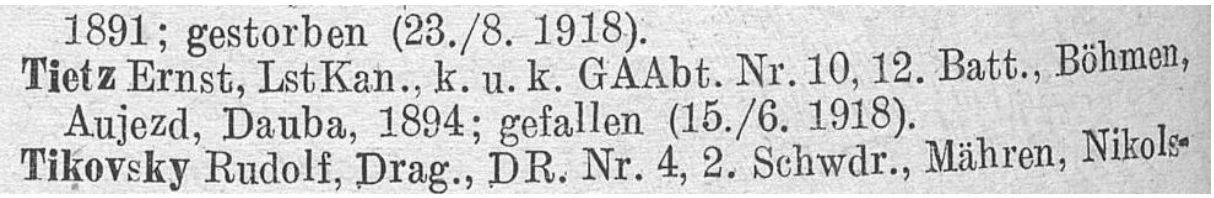
1891; gestorben (23./8. 1918).
Tietz Ernst, LstKan., k. u. k. GAAbt. Nr. 10, 12. Batt., Böhmen, Aujezd, Dauba, 1894; gefallen (15./6. 1918).
Tikovsky Rudolf, Drag., DR. Nr. 4, 2. Schwdr., Mähren, Nikols-

Zdroje:
Oesterreichisch-ungarisches Verlustliste Nr. CCXVIII (Seznam ztrát č. 218), r. 1918, s. 58, digitalizováno v knihovně Spolkové země Horní Rakousko (OÖ Landesbibliothek). Vyhledáno přes: https://des.genealogy.net/search/show/17962516

Otázka Ernstova rodiště a hledání v matrikách

Oficiální vojenský věstník tedy uvádí jako rodiště padlého dělostřelce obec „Aujezd, Dauba" (Újezd, okres Dubá). Zde se dostáváme do roviny spekulací, kde se snažíme strohé úřední záznamy propojit se současnou mapou. Tehdejší správní rozdělení bylo jiné, pod politický okres Dubá tehdy spadal soudní okres Štětí. Do tohoto obvodu patřila také vesnice Újezd (v německých matrikách a topografických seznamech zapsaná jako Aujezd či Ujest), která je dnes součástí města Štětí a od nynějšího umístění desky v lese pod Věží Václava Levého se nachází přibližně 8,5 km severně. Lze se tedy domnívat, že Ernst Tietz byl rodákem právě z tohoto Újezdu u Štětí. Tato stopa a relativně krátká vzdálenost od Tupadel je klíčovým vodítkem, které má zásadní vztah k našim dalším dedukcím o tom, jak se deska ocitla na svém konečném místě. Vydáme se tedy do digitalizovaných archivů SOA v Litoměřicích. A tady, ve Sbírce matrik severočeského kraje, v matrice farního úřadu Chcebuz, skutečně nacházíme záznam o narození Ernsta Tietze.

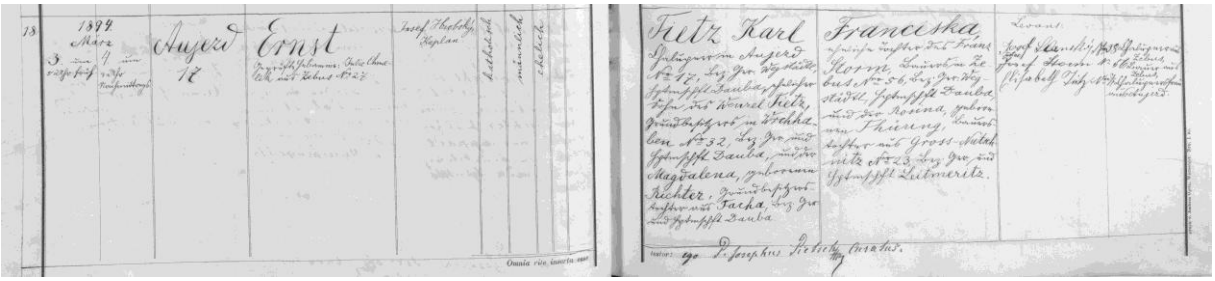

Přepis a překlad matričního zápisu:

Datum narození: 3. března 1894
Datum křtu: 4. března 1894
Místo narození: Újezd č. p. 17 (*Aujezd 17*)
Křtící kněz: Josef Hrobský, kaplan
Dítě: Ernst Tietz (katolík, chlapec, manželské dítě)

Otec:
Karl Tietz, půlláník (Halbbauer) v Újezdě č. 17, okresní soud Štětí, hejtmanství Dubá. Syn Wenzela Tietze, majitele domu v Křešově č. 32 (okres Dubá), a Magdaleny, rozené Richter, dcery majitele domu ze Šásky (Sascha, okres Dubá).

Matka:
Franciska (Františka), manželská dcera Franze Sturma, sedláka v Brocně č. 56 (okres Štětí, hejtmanství Dubá), a Rosiny, rozené Thiering, selské dcery z Velkého Šachova (Groß-Satahl, okres Benešov nad Ploučnicí / Litoměřice).

***

Matriční zápis nám umožňuje poměrně přesně rekonstruovat společenské a majetkové poměry, do kterých se Ernst v roce 1894 narodil. Nešlo o žádnou chudou chalupnickou rodinu, ale o zástupce tehdejší venkovské elity.

Ernstův otec Karl Tietz je v matrice zapsán jako půlláník (*Halbbauer*) v Újezdě, což v podmínkách úrodného Polabí a Podřevska znamenalo vlastnictví velmi solidní výměry polností. Jeho matka Franciska byla dcerou sedláka (*Bauer*) Franze Sturma z nedalekého Brocna. Sňatky mezi půlláníky a dcerami sedláků byly v té době běžnou praxí a způsobem jak udržet a spojovat rodový majetek a vliv v regionu.

Samotný dům č. p. 17 svým vzhledem a velikostí tuto socioekonomickou pozici dokonale potvrzuje. Nejedná se o prosté venkovské stavení, ale o patrovou, reprezentativní usedlost s bohatě zdobenou klasicizující fasádou, štukovými prvky (včetně dekorativních čtyřlístků mezi patry) a výrazným štítem. Takto velkoryse koncipované stavby si na konci 19. století mohli dovolit stavět pouze ti nejzámožnější hospodáři v obci.

Ernst Tietz tak vyrůstal v zajištěném, tradičním selském prostředí, které těžilo z úrodné půdy zdejšího kraje. O to kontrastněji pak působí jeho osud, kdy byl tento syn z bohatého statku odveden do armády a skončil jako řadový kanonýr v blátě a zákopech na řece Piavě.

Újezd č. p. 17., zdroj: Googlemaps StreetView

Tím se naše bádání v matrikách může uzavřít. Zájemce si může sám dohledat, zda měl Ernst nějaké sourozence, či jak vypadala jeho širší rodina. Anebo se můžete jet se podívat se na Ernstův rodný dům, který je k naší radosti současnými majiteli s láskou udržovaný dodnes.

Zdroje:
Informace o tehdejší správní a farní příslušnosti obce Újezd u Štětí (Aujezd) pod politický okres Dubá a soudní okres Štětí: Státní oblastní archiv v Litoměřicích (soalitomerice.cz), farní úřad Chcebuz (Zebus) nebo přes německou databázi: sudetendeutsche-familienforscher.de/SUD/kb/zebus.html

Informace z matriky: Státní oblastní archiv v Litoměřicích, Sbírka matrik Severočeského kraje, farní úřad Chcebuz, matrika narozených (N) 1890–1911, sign. 60/20, inv. č. 10797, sken 73, zápis č. 18. https://digi.soalitomerice.cz/digitalnibadatelna/

NAD 856 Sbírka matrik Severočeského kraje - č. pom. - digi. sada 214000010-0856-60-20 - inv. č. 10797 - sign. 60/20

Vazba Tietzů na obec Tupadly

Další nepřímé pojítko Ernsta Tietze s místem pod skalou představuje osud hlavního pomníku obětem první světové války, který stával ve středu blízké obce Tupadly. Tento centrální památník byl po roce 1945, v souvislosti s odsunem německého obyvatelstva a novým osídlením pohraničí, kompletně zničen. Jeho původní podoba nesoucí vzpomínku na padlé syny (*Heimatsöhne*) i texty věnované obětem Velké války byly tehdy odstraněny a torzo památníku bylo radikálně upraveno na Pomník znovuosídlení českým obyvatelstvem, který nese dobový nápis: „Česká půda po staleté porobě vrátila se opět do rukou lidu českého.“ Stejný nápis se objevuje také na památníku ve spádové oblasti Ernstova bydliště Aujezda v obci Chcebuz, k tomu se později vrátíme.

Zpět ale k pomníku v Tupadlech. V původní německé dokumentaci k tomuto odstraněnému textu se však dochoval kompletní seznam jmen, v němž figuruje také **Wenzel Tietz**, který padl roku 1915 na ruské frontě. Vzhledem k vysoké četnosti tohoto příjmení v regionu sice nemůžeme bez přímých matričních důkazů tvrdit, že šlo o Ernstova nejbližšího příbuzného, existence obou jmen však jasně ukazuje, jak hluboce byl rod Tietzů v tomto kraji zakořeněn. Pouze doplním, že podle archivů byl z Tupadel a byl ročník 1891, zemřel tedy také ve 24 letech.

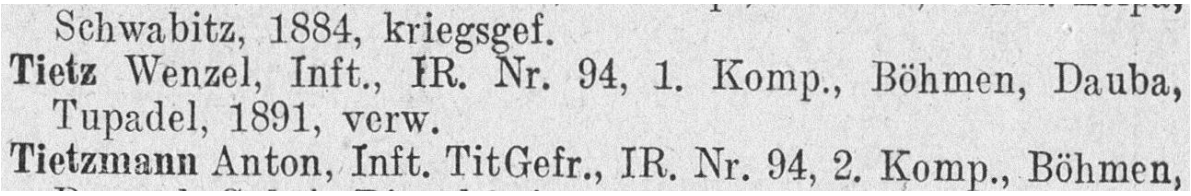
Schwabitz, 1884, kriegsgef.
Tietz Wenzel, Inft., IR. Nr. 94, 1. Komp., Böhmen, Dauba, Tupadel, 1891, verw.
Tietzmann Anton, Inft. TitGefr., IR. Nr. 94, 2. Komp., Böhmen,

Zde se zároveň dostáváme k zásadní otázce: Když byl takto radikálně přebudován i hlavní obecní pomník na návsi v Tupadlech, mohl podobný osud potkat i naši pamětní desku či rovnou celé místo, na kterém byla původně umístěna?

Zdroje:
Původní podoba a poválečné úprava památníku v Tupadlech:
https://www.vets.cz/vpm/43531-pametni-deska-ernst-tietz/

Informace o Wenzelovi Tietzovi:
Verlustlisten Österreich-Ungarn 1. WK, page 208_39: Tietz Wenzel (Mannschaft)

Památník v Chcebuzi:
https://mapy.com/cs/turisticka?source=base&id=2316984&ds=2&gallery=1&sourcep=foto&idp=3190397&x=14.4238601&y=50.4841911&z=17

https://www.vets.cz/vpm/mista/obec/3976-chcebuz/

Svědectví poškozeného kamene a cesta do lesa

Budeme se nyní věnovat pouze popisu památky a návazně se pokusíme o dedukci, která by nás mohla posunout dál v odhalování jejího osudu.

Fyzický stav památky nese jasné stopy druhotného zacházení. Na levém i pravém okraji kamene jsou patrné kruhové montážní otvory, které byly původně určeny pro nýty či šrouby, které zde ovšem chybí. Další výraznou stopou je velká prasklina, která na pravé straně prochází okrajem jednoho z otvorů. Méně patrná je druhá prasklina, oddělující ve středu desku diagonálně na dvě velké části. Deska samotná je uložena ve skále v maltovém loži, což také není standardní postup pro osazení podobných prvků. Tyto detaily s největší pravděpodobností ukazují na to, že deska nespočívá na svém původním místě.

Dospěli jsme k závěru, že deska byla patrně ze svého původního podkladu vyňata a to nejspíše hrubou silou, které by odpovídalo její poškození v oblasti uchycovacích prvků, či spíše otvorů pro ně. Při drsné manipulaci kovový upevňovací nýt v kombinaci s tlakem páčidla křehký materiál v jednom místě rozlomil.

Ten, kdo desku do pískovcové skály nakonec zacementoval, měl k dispozici všechny rozlomené kusy. Musel tedy být přímo u jejího odstranění (nebo ji na původním místě nalezl bezprostředně po poškození) anebo byl svědkem její destrukce později. Je možné, že mohla prasknout při přesunu či montáži, a tak zůstaly všechny kusy pohromadě. Části desky by se v jiném případě od sebe v průběhu času nenávratně zatoulaly. Možnost, že by deska byla do skály osazena celá a praskla až přirozeným pnutím či mrazem, je s ohledem na charakter lomu v místě nýtu téměř vyloučená.

K vytržení desky z původního místa nejspíš došlo s velkým časovým odstupem od doby jejího umístění a to, vzhledem k popsaným historickým okolnostem, pravděpodobně po skončení druhé světové války, v souvislosti s nuceným odsunem původního německého obyvatelstva. Německé nápisy a symboly starého režimu tehdy z domů hromadně mizely.

Nabízejí se tak dvě možná vysvětlení, jak se památka ocitla v lese: buď přenos a osazení do skály provedl z piety či respektu k mrtvému někdo z nových osídlenců, komu bylo líto desku zničit. Anebo byla deska při vyklízení domu vyhozena, někdo ji později náhodně objevil v sutinách či na skládce a rozhodl se ji zachránit a ukrýt v bezpečí lesního ticha.

Původní umístění desky

Co tedy víme. Lze říct téměř s jistotou, že současné umístění desky vůbec neodpovídá dobovým zvyklostem ani pietní povaze předmětu. V období po první světové válce se takové upomínky většinou umisťovaly na viditelné, čestné místo, kde mohly osud svého nositele důstojně připomínat, nikoliv do hloubi lesa někde v zapadlém údolí. Deska sloužila jako symbolický hrob za mrtvého, jehož tělo spočinulo v masovém hrobě daleko na frontě, tomu odpovídalo i zacházení s ní. Nejčastěji byla připevněna na fasádu rodného domu padlého, případně na rodinnou hrobku. Přijměme tedy za fakt domněnku, že deska není dnes umístěna na svém původním místě.

Kde vlastně tedy mohla být umístěna? To se popravdě už nejspíš nedozvíme. Pokud byla na jeho rodném domě, nemáme možnost to ověřit, ledaže by se našla dobová fotografie, či zaznamenané svědectví. Pokud by šlo o hrobku, nabízí se vlastně jen jedno místo, a to centrální hřbitov farnosti Chcebuz, ke které Újezd (Aujezd) patřil. Zdejší hřbitov je bohužel zdevastovaný, zachovalé jsou většinou jen novodobé české hroby. Ty německé jsou z části pobořené, nebo zcela zničené. Na mnohých vidíme záměrné „oslepení“, kdy se desky se jmény předků odsunutých záměrně ničily, aby nepřipomínaly ty živé, jejich nároky a nejitřily historickou paměť. Trošku to připomíná bídný stav naší desky. Hrob rodiny Tietzů či Sturmů jsem průzkumem fotodokumentace hřbitova nedohledal, osobní návštěvu jsem nevykonal. Jistě je možné hledat dál, jak na místě, tak v matrikách.

Poslední stopou je právě výše zmíněný „pomník osvobození“ v Chcebuzi, který jsme vzpomínali v souvislosti s pomníkem padlých v Tupadlech. Pokud skutečně prapůvodně sloužil k uctění obětí 1. světové války, mohla být deska umístěna i tam.

Podle materiálu, ze kterého je pomník vyroben a jejího stylu, zvláště mísy na věčný oheň, lze vytušit, že památník mohl mít stejný osud – tedy původně byl starší, sloužil památce padlých v první válce. Perličkou je, že na starších fotografiích před rokem 2014 na něm vévodí komunistický státní znak s pavézou místo štítu a na těch po roce 2015 se již pyšní funglovým prvorepublikovým znakem a v této situaci docela komickým heslem: „Pravda vítězí!“.

Doplňme, že i rodná obec dědečka Ernsta Tietze, nedaleký Křešov, má také svůj pomník, na kterém zapracovaly dějiny, ale na rozdíl od zmíněných nenese nové heslo či účel.

Zdroje:
Hřbitov v Chcebuzi
https://www.cimiterium.cz/hrbitovy/detail/1394-steti
Historické obrázky Aujezda:
https://fotofort.estranky.cz/fotoalbum/f---soudni-okres-steti---historicke-foto/ujezd/
Pomník v Křešově:
https://www.vets.cz/vpm/mista/obec/6027-kresov/

Závěrem

Tragická ztráta života teprve čtyřiadvacetiletého kanonýra Ernsta Tietze nebyla jedinou ranou, která rodinu Tietzů i celý zdejší kraj zasáhla. Krvavá vlna první světové války nemilosrdně zasáhla rodiny napříč celou Evropou i světem. Nevybírala si ani sociální původ, ani etnikum. Původní jmenný seznam ze zničeného pomníku v Tupadlech dokládá, že na italské frontě v bezprostřední blízkosti bojovali a umírali i další sousedé. Pouhé tři dny po Ernstovi, shodně 18. června 1918, padli v těžkých bojích v Itálii také Wenzel Slavik a Josef Werner - další mladí muži z regionu, Alois Klimt a Josef Mokratschek, sice válečné běsnění přežili, domů se však už nikdy nevrátili a zemřeli v průběhu roku 1919 v italském zajetí. Pro malé obce v okolí znamenaly tyto ztráty okamžitou demografickou i sociální katastrofu.

Dnes, po více než století, již prach dávných křivd a válek utichl. Černá deska ukrytá v pískovcové stěně pod Věží Václava Levého tak nezůstává jen němým svědkem jednoho zmařeného života, ale i symbolem smíření a paměti, kterou se podařilo vyrvat zapomnění.

Dej jim Bůh věčný mír na nebi a nám ať ho uchová na zemi a v duši.

***

Zpracoval Martin J.:

DOPORUČENÍ PRO NOCLEH POD VĚŽÍ

Ne z povinnosti, ale ze zkušenosti

Oheň

Dávej do ohně jen menší kusy dřeva, které do rána stihnou celé shořet – nikoho nebaví po tobě z ohniště tahat a zpracovávat napůl ohořelá polena. Nech oheň dohořet do konce, ať zbude čistý, vychladlý popel. Ten pak vynes dál od nocoviště a rozsyp do plochy, déšť ho vrátí do koloběhu.

Pokud budou v ohništi žhavé uhlíky, prostě je rozšlapej a nech ohniště jen zarovnané a nevynášej ho. I tak je připravené pro dalšího. Důvod pro takovou rutinu je jednoduchý: všechno se tu mísí s pískem na zemi. Pokud popel přeteče přes hranu ohniště, už ho z něj nic nedostane. Všechno pak špiní a při chůzi po kempu se zvedá jako prach do vzduchu. Do upraveného ohniště můžeš podle tradice položit "trojku" ze smrkové větvičky – nemusí být, ale ctí to tradice.

Dřevo

Řež a skladuj ho mimo samotné nocoviště – nejlíp za stěnou, za levým závětřím. Důvod je stejný - písek by měl zůstat čistý, ne aby se z něj musely třísky, kůra a piliny znovu hráběmi vydolovávat ven. Pokud máš na to vybavení, nařež něco dřeva navíc pro další, co přijdou po tobě. Pokud ne, netahej do zásoby nezpracované dřevo – jen suché chrastí na podpal, aby to bylo použitelné hned po příchodu.

Odpadky, jídlo, vybavení

Co si přineseš, to si odnes. Žádné zásoby, žádné jídlo, žádný alkohol si tu neskladuj. Pánve, rošty a podobné vybavení, co tu občas někdo nechá – to je prostě odpad, ne budoucí vybavení pro druhé. Vařit se na tom nedá, všechno je stejně od písku a začouzené. Pomůcky na opékání (vidlice) po sobě uklízej, ty jsou fajn, šetří větvě okolních stromů, co by padly na další opékací klacky.

Nocoviště samotné

Než odejdeš, uhrab hráběmi písek na nocovišti. Už jsem tu viděl hotové zenové kreace v písku, zkus překvapit. Asi je to trapné napsat, ale neryj nic do skal a nepiš na ně, ani na vybavení osady. Naopak napiš něco do osadní knihy v plechové bedně.

Toaleta

Dělej ji dál od nocoviště. I bez lopatky si vystačíš s klackem – jedním uděláš díru otáčením, druhým do ní zatlačíš papír - jako hůlkami. Se zbytkem si poradí les, není to problém. Pokud se v noci bojíš jít na wc, a tak vykonáváš potřebu metr od osady, zůstaň raději doma, nebo seber konečně odvahu.

Ostatní

Pokud tu někoho potkáš, přizpůsob se, není to tvůj prostor, ale komunity. Udělej místo, přizpůsob svůj program. Pokud sem chodíš dělat bordel, chlastat do rána nebo fetovat, jezdi, prosím tě, jinam, nebo raději zůstaň v domovské putice či baru. Tohle je místo především pro sportovce a milovníky přírody.

Diskrétnost

O tomhle místě říkej jen přátelům, které sem sám osobně přivedeš,
nesdílej polohu ani fotky.